

13 hurtige spørgsmål og svar

Mange henvendelser fra læserne er enten umulige at svare på, eller det kan gøres kort. Her er samlet en bunke fra de seneste uger.

SØREN RYGE PETERSEN

DET VÆLTER ind med spørgsmål til brevkassen, og tak for det. Som nævnt forleden er der mange om død og elendighed, der enten er umulige at svare på eller kan klares i en håndvending. Her er et par håndfulde fra de seneste ugers høst:

1 Camilla Guldmann har købt tre se-nettblomster og plantet dem i krukke på sin terrasse. **Efter fire dages ferie var de visnet**, og hun spørger, om de skal smides ud eller kommer igen. Jeg tror det sidste. De har fået solstik.

2 Jørgen Jakobsen har observeret **et musehul i haven** med tilsyneladende »betydelig færdsel«. Han spørger, hvilken mus det er. Jeg gætter på markmus eller halsbåndmus. Har det selv adskillige steder i haven. De kan fanges i smækfælder.

3 Dorthe Falck har plantet nogle planter i haven for 15 år siden, som nu er blevet en plage både for hende og naboerne. Et foto viser, at det er **japansk pileurt**. De kan graves op, hvilket er yderst besværligt, eller sprøjtes med Roundup, hvilket er utilstedelet.

4 Peter Sætternissen har ladet en **selvsået ahorn i sin altankasse** vokse og kan se, at bladene nu er angrebet af et eller andet skimmellignende. Man kan sprøjte med et svampemiddel eller lade være. Den skal nok overleve.

5 Poul Olsen har **fundet en levende tårnfalk i sit toilet**. Han mener, at den var kommet fra en tårnfalkekasse på husets gavl. Han ringede til Dyrenes Beskyttelse, der kom med en dyreambalance og hentede kræet, men vil ger-

HÅRDT ARBEJDE. Japansk pileurt er en plage for både havejer og naboer og er svære at komme til liv. Privatfoto

ne vide, om fuglen ville drikke af vandet, siden den faldt i.

Det tror jeg ikke. Gætter på, at det er sket ved et uheld. Stakkels!

6 Pia Madsen har **lus i sit kirsebærtræ**, der kun er fem år gammelt. Hun sprøjter hvert år, men lusene kommer igen. »Hvad kan jeg gøre«, spørger hun.

Håbe på et år uden lus. Og forhåbentlig glæde sig over de kirsebær, der plejer at komme alligevel, fordi lusene suger på bladene og ikke på bærrerne.

7 David Mahieu og flere andre klager over, at der er **for meget hvidkløver i græsplænerne**. Den blomstrer og tiltrækker bier, som stikker børnene i deres bare fødder. Han spørger om, hvordan man kommer af med kløveren.

Det ved jeg ikke, for plænerens er heldigvis blevet forbudt. Ellers kan hele græsplænen lægges om, og så kan der sagtens komme kløver igen af sig selv. Jeg ville give børnene sko på, når de leger på græsset.

8 Niels Franke er bekymret over nogle store træer, der er så **overvokset af efeu**, at det truer træerne. Han spørger, om efeuen skal fjernes fra toppen med en lift eller bare kan klippes over ved bunden.

Jeg ved det ikke, men hvis efeuens stammer klippes over, visner den og holder op med at konkurrere med træet. Derimod vil de visne efeu sidde i kronen i adskillige år og se grimme ud. Derfor nok et både-og.

9 Jytte Henningsen klager over, at jeg for åben skærm har pillet en rosenblomst i stykker. Det smerter hendes blomsterhjerter, for **blomster skal behandles med respekt** og ikke pilles itu.

Jeg er enig. Beklager!

10 Lis Clark har observeret nogle lange, ganske **tynde hvide orme**, der kravler ud af de modne jordbær. Hun synes, det er ulækkert.

Det forstår jeg godt. De hedder noget så fint som enchytraer og er ganske rigtigt nogle miniorme, der lever i jorden, men altså også kan finde på at mæske sig i danske jordbær, når de er på toppen. Hvis man lukker øjnene, kan man

UBUDEN GÆST. En af mange, ofte uønskede larver, der æder grønne blade netop nu. Privatfoto

LAD STÅ. Træer skal kun beskæres af nødvendighed, lyder rådet om de smukke kastanjer. Privatfoto

hverken smage eller mærke dem, når man spiser jordbærerne. Bekæmpelse er naturligvis umuligt.

11 Kurt Christensen har observeret nogle **små svampe i græsplænen**, 10-12 mm i diameter. Han vil vide, hvad de hedder, og om det er noget, der skal bekæmpes, da de formerer sig rimelig hurtigt.

Jeg gætter på en slags blækhat, som er der mange af. Og nej, de skal ikke bekæmpes, for svampe i græsplæner gør ingen fortræd, medmindre der er tale om enorme hekseringe, der får græsset til at gå ud.

12 Pernille Hansen har fået **ubudne gæster i et æbletræ** og spørger, hvad det er for nogle dyr, og hvad man skal gøre for at komme af med dem.

Og desværre, jeg kender den ikke. Det er bare en af de tusindvis af forskellige larver, der æder grønne blade netop nu overalt i have og natur. Måske bliver den til en sommerfugl engang. Du kan komme af med dem ved at mase dem mellem to fingre.

13 Henrik Jørgensen har **tre smukke kastanjetræer i rundkørslen** i sin grundejerforening. Han skønner, at de er ca. 20 m høje. Skal/bør de beskæres?

Nej da! Træer skal kun beskæres af nødvendighed - hvis de er for store eller lige ved at vælte. Det vil være hærværk at save i noget, der er så smukt.

Fodring af myrerne holder dem væk

? METTE SARUS HANSEN, SØNDERBORG:

Jeg har i årevis været plaget af tilsyneladende hurtigt voksende tuer af sort havemyre under gulvet. Hvert år måtte jeg - om end med beklagelse - forstyrre deres kæmpemæssige bryllupstog med støvsugeren for selv at kunne være her. Lokkedåser og sædvanlige gifte hindrede dem ikke i at myldre op langs rør og paneler, når det blev tid at sværme, og sidste år kom de oven i købet ud under min seng, så jeg måtte støvsuge dem væk 8-10 gange dagligt for ikke at få sengen fuld af myrer. Og så stod kræene oven i købet tidligt op, så der var ikke noget med at sove længe.

Ihukommende alt dette besluttede jeg i år at være på forkant og spurgte min husvært om hjælp.

Vi undersøgte begge sagen på nettet, men det viste sig, at vi ikke selv kunne købe de midler, firmaerne bruger til bekæmpelse, men skulle betale i dyre domme for hjælp.

Ingen af os bryder os om at bruge de gifte, der også er skadelige for mennesker og husdyr, og bryder os heller ikke om at overtræde loven for at få mere effektive midler i Tyskland.

Men så fortalte min husvært, at han havde fået et gammelt råd, nemlig at blande lige dele af flormelis og kartoffelmel og strø det ud, hvor myrerne kom op. Det havde jeg oven i købet i

huset, og vi gik straks i gang. Det skulle bevirke, at myrerne tog det med ned i tuen og åd sig ihjel.

Siden har jeg næsten ikke set noget til dem, men så for et par dage siden begyndte der at komme en mindre mængde. Jeg overdryssede stedet med mere af blandingen, og så blev de væk, men i de sidste dage er der kun kommet en mindre flok op, kun dronninger - og hvilke dronninger! Meget tykkere og federe, end de plejer at være.

Kan arbejderne og hannerne have ædt sig ihjel, men inden da fodret dronningelarverne med blandingen?

! SØREN RYGE PETERSEN:

Ja, det er myretid igen, og emnet har været behandlet her mange, mange gange. Rådene har været utallige, men denne har vi ikke hørt før, så den skal med i samlingen.

Ja, jeg tror, at du har serveret en god og nærende føde for myrerne.

Så god og så rigelig, at de ikke behøver vandre vidt omkring for at lede efter mad. Det glemmer vi nemlig: at myrerne ikke vandrer rundt for at genere os, men for at finde føde og slæbe det ned i deres bo.

Du har fodret myrerne på det smukkeste og fedeste og dermed undgået, at de kravler rundt i huset. Genialt!